

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN-2020-621

27.8.2020

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – hvem er eier? – disp.

Klager ble ilagt et gebyr for perioden 23.9.19–7.10.19. Den 23.9.19 ble salgsmelding hvor klager var oppført som eier av kjøretøyet levert inn til Statens vegvesen. Det ble ikke tegnet forsikring etter eierskifte. Den 8.10.19 ble ny salgsmelding levert inn, hvor firma A. ble oppført som ny eier av kjøretøyet. Klager er daglig leder i firma A. Klager anførte at firma A. i realiteten allerede den 23.9.19 hadde kjøpt kjøretøyet og var reell eier av kjøretøyet i den aktuelle perioden. Kjøretøyet hadde kun av praktiske grunner blitt overført til klager som privatperson, og klager fremla en kontoutskrift fra firma A. datert 23.9.19. Trafikksforsikringsforeningen på sin side anførte at informasjonen i Motorvognregisteret måtte legges til grunn, og at klager var oppført som eier av kjøretøyet i den aktuelle perioden. Videre viste Trafikksforsikringsforeningen til den nære relasjonen mellom klager og firma A. Etter en samlet vurdering kom nemnda til at klager var eier av kjøretøyet i gebyrperioden slik begrepet må forstås etter bilansvarslova §§ 15 og 17, og nemnda la blant annet vekt på at klager disponerte over kjøretøyet i perioden. Nemnda kom videre til at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon for gebyret, og viste til at klager fra første dag hadde flere handlingsalternativer.

Saksfremstilling

Saken gjelder illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn for kjøretøy med registreringsnummer (...) for perioden f.o.m. 23.9.19 t.o.m. 7.10.19. Gebyret er ilagt klager som privatperson.

Den 23.9.19 ble det lagt inn eierskiftemelding i Motorvognregisteret, hvor klager ble oppført som ny eier av kjøretøyet. Vedtaksdatoen og salgsdatoen var den 23.9.19.

Det ble ikke tegnet forsikring etter det registrerte eierskiftet, og Trafikksforsikringsforeningen ila derfor klager gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt etter utløpet av tredøgnstristen, altså den 26.9.19, og gebyret løp fra 23.9.19.

Den 8.10.19 ble det lagt inn en ny eierskiftemelding i Motorvognregisteret, hvor firmaet ... Service (heretter firma A.) ble oppført som eier av kjøretøyet. Klager er daglig leder hos firma A.

Påfølgende dag, altså den 9.10.19, ble kjøretøyet avregistrert.

Den 1.11.19 fremmet klager klage på gebyret, og det fremgikk blant annet av klagen at:

Jeg kjøpte bilen til mitt firma, som har Autoreg, tidligere eier ønsket ikke å føre den over på et firma, men ville at den skulle gå via meg privat. For så vidt ikke noe problem tenkte jeg, samme dag leverte jeg salgsmelding elektronisk til mitt firma A.(...), foretaksnummer (...), men når jeg skulle godkjenne den inn til mitt firma oppsto det et "teknisk feil" jeg prøvde å ringe Autoreg for å høre hva den tekniske feilen var, men kom ikke i gjennom dessverre. Etter 10 dager kom det purring igjen og jeg la på nytt bilen inn, fikk samme problem igjen, men etter noen dager reiste jeg til det lokale Statens Vegvesen som da forteller meg at siden

jeg, (...) som person er den som må godkjenne salgsmeldingene i begge ledd, er det en sperre på dette i systemet. (...)

Bilen ble innkjøpt som en delebil for kr 4 000 av mitt firma, den er ikke kjørbare og ble hentet på biltransporthenger, bilen ble avreg samme dag og skiltene ligger hos oss sammen med andre skilter som jeg har Autoavregistret. Jeg kan evt sende med kvittering som beviser at (firma A.) er rettmessig eier, bilen skulle aldri vært innom mitt private navn, men tidl eier insisterte på å gjøre det på denne måten.

Etter mottakelse av klagen skrev Trafikkforsikringsforeningen den 16.1.20 avgjørelse i saken. Klager fikk ikke medhold i klagen.

Saken ble deretter overført til Finansklagenemnda. Klager sendte opprettholdelse av klagen den 1.2.20, hvor han fastholdt sine anførsler og redegjørelser i den opprinnelige klagen. Klager skrev blant annet at:

Grunner er at jeg har prøvd å få denne bilen over fra meg privat til mitt firma som har AUTOREG og dermed hadde bilen blitt automatisk avreg hvis jeg hadde fått godkjent salgsmeldingen fra meg privat til mitt firma. (...)

Jeg føler dette er feil at en bil som ble kjøpt inn til mitt firma som en ikke kjørbare delebil, skilter ble tatt av samme dag og jeg prøvde å godkjenne salgsmelding som vanlig, uten å lykkes.

Sekretariatet for Finansklagenemnda sendte den 6.4.20 brev til klager og ba om at dokumentasjon angående at klager sitt firma, firma A., var rettmessig eier av kjøretøyet allerede fra 23.9.19.

Den 16.5.20 besvarte klager henvendelsen og skrev at:

Beklager at fristen er over med noen dager, men jeg får ikke kontakt med selger av bilen (...). Men her er bevis på at det er (firma A.) som er kjøper og har betalt for denne delebilen.

Vedlagt fulgte en bankoverføring fra firma A. sin konto hvor det fremgikk at firma A. hadde overført kr 4 000 til den navngitte selgeren. Betalingen var lagt inn den 23.9.19 og gjennomført den 24.9.19. Følgende tekst var skrevet i feltet for melding ved betaling:

Kjøp av Toyota Yaris, Reg. nr. JR

Klager har avvist at det er grunnlag for å ilegge klager gebyr og anført at klager som privatperson aldri har vært reell eier av kjøretøyet. Kjøretøyet ble kjøpt av firma A.

Selgeren av kjøretøyet ønsket imidlertid ikke å selge kjøretøyet til et firma, og kjøretøyet ble derfor overført til klager som privatperson, før det skulle overføres til firma A. Eierskiftet til klager som privatperson hadde altså ingen reell virkning, men var kun en mellomregistrering forut av at kjøretøyet skulle overføres til firma A. som reell eier.

Videre har klager anført at det må gis dispensasjon for det ilagte gebyret. Han forsøkte å ordne opp i forholdet med registreringen så raskt som mulig, men dette lot seg ikke gjøre grunnet forhold utenfor klagers kontroll. Kjøretøyer ble avregistrert så snart registreringsforholdene var i orden. Kjøretøyets skilter ble også tatt av umiddelbart etter eierskifte.

Klager forsøkte allerede den 23.9.19 å overføre kjøretøyet fra klager til firma A. Dette lot seg imidlertid ikke gjøre digitalt, og det kom opp feilmeldinger på nettsiden. Klager forsøkte da å ringe Autoreg/Statens vegvesen, men det lyktes ikke klager å få kontakt med aktørene.

Klager forsøkte deretter på ny å levere elektronisk eierskiftemelding, men det lot seg heller ikke gjøre denne gangen. Klager dro så til sitt lokale Statens vegvesen kontor og ble informert om at salgsmeldingen ikke kunne legges inn elektronisk da det var samme person som skulle godkjenne eierskiftemeldingen for både kjøper og selger. Eierskiftemelding ble deretter levert inn på trafikkstasjonen, og eierskifte til firma A. ble ført inn i Motorvognregisteret. Kjøretøyet ble

deretter avregistrert via firma A. sin Autoreg. Klager har følgelig gjort det som kan forventes for å rydde opp i forholdet og bringe forsikringsplikten til opphør.

Trafikkforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og anført at klager som privatperson var eier, og forsikringspliktig, i den aktuelle perioden. Klager ble eier av kjøretøyet ved vedtaksdatoen for eierskiftemeldingen og var eier av kjøretøyet frem til vedtaksdatoen for den nye eierskiftemeldingen. Klager har ikke tilstrekkelig dokumentert at han ikke var reell eier av kjøretøyet i perioden. Videre er det ikke av betydning at klager tok av kjøretøyets skilter, da et kjøretøy først avregistreres ved innlevering av skilter eller ved bruk av Autoreg.

Trafikkforsikringsforeningen har videre anført at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon for gebyret. Klager hadde selv ansvaret for å avregistrere kjøretøyet til riktig tid og måte, og klager kunne kontaktet Statens vegvesen på et tidligere tidspunkt da eierskiftemeldingen ikke gikk igjennom. Klager kunne også forsikret kjøretøyet frem til det kunne avregistreres via Autoreg.

Trafikkforsikringsforeningen har i sitt krav om nemnd vist til nemndpraksis om at foreningen kan kreve inn gebyret fra reell eier. I denne saken er det nær relasjon mellom reell eier og den som står oppført som eier. Det er derfor trolig at reell eier var klar over forsikringsplikten og som profesjonell part med tilgang til bransjeløsningen burde forsikringsplikten og bruken av Autoreg ikke være ukjent for reell eier.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Nemnda må først ta stilling til hvem som var eier av kjøretøyet i gebyrperioden.

Dette spørsmålet må avgjøres etter en konkret helhetsvurdering. Det sentrale er hvem som hadde den faktiske og rettslige råderetten til objektet, i dette tilfellet en delebil som var registrert i Motorvognregisteret.

Klager har forklart at selger ikke ønsket å selge til et firma, og at dette ble akseptert av klager. I tråd med dette viser fremlagt kopi av Autosys at klager personlig ble registrert som eier av kjøretøyet 23.9.19. Hans firma ble registrert som ny eier 8.10.19 basert på elektronisk salgsmelding fra klager som selger.

Nemnda legger til grunn at det var en nær sammenheng mellom klager og hans firma. Det var kun han som var legitimert til å forføye rettslig over kjøretøyet i perioden, og når det gjelder den faktiske rådigheten, var det klager som disponerte kjøretøyet; et firma er ikke selv i stand til å bruke, reparere eller forflytte et kjøretøy. Kjøretøyet ble ifølge fremlagt kvittering betalt av klagers firma, men det kan etter nemndas syn ikke tillegges avgjørende vekt. Betalingen viser kun at det oppsto et økonomisk mellomværende mellom klager og hans firma.

Etter en samlet vurdering av sakens opplysninger legger nemnda til grunn at klager var eier av kjøretøyet i gebyrperioden slik begrepet må forstås etter bilansvarslova §§ 15 og 17 a.

Det er etter dette spørsmål om det er grunnlag for å dispensere, helt eller delvis, for det ilagte gebyret. Dispensasjonsadgangen er snever, idet den enkelte har ansvaret for alt som ligger innenfor vedkommendes kontrollsfære, uavhengig av om det er grunn for bebreidelse.

I dette tilfellet må det også, slik nemnda ser det, legges til grunn at klager drev som profesjonell bilforhandler og derfor var godt kjent med gjeldende regelverk. Han var således blant annet klar over at han hadde tre døgner på seg til å ordne omregistreringen, jf. gebyrforskriften § 4 andre ledd.

Klager forsøkte allerede 23.9.19 å omregistrere bilen, men lyktes ikke på grunn av det han selv benevner som en "teknisk feil". Han forsøkte å ringe Motorvognregisteret, men kom ikke frem. Da han ti dager senere fikk purring, forsøkte han på nytt å omregistrere, men mislyktes på nytt. Først

etter ytterligere noen dager oppsøkte han Statens vegvesen og fikk brakt omregistreringen i orden. Statens vegvesen opplyste at systemet hadde en sperre for transaksjoner der samme person måtte undertegne både som selger og kjøper.

Slik nemnda ser det, viser klagers forklaring at han underveis i gebyrperioden fortok flere valg som tilsynelatende hadde til hensikt å tjene ham selv eller hans firma. Han var klar over at han sto som eier av kjøretøyet, at fristen for omregistrering var kort, men valgte likevel å vente til han fikk purring ti dager senere med å forsøke å omregistrere på samme måte som han hadde mislyktes med 23.9.19. Dette til tross for at han fra første dag hadde flere handlingsalternativer; han kunne, for å unngå gebyr, ha levert inn skiltene, tegnet forsikring eller reist til Statens vegvesen slik han senere gjorde.

Det er etter nemndas syn under disse omstendigheter ikke grunnlag for å dispensere for hele eller deler av det ilagte gebyret som klager derfor plikter å betale.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikksforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).